

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5237 від 12.03.2021
Народні депутати України
Д. Соломчук та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пестициди і агрохімікати» щодо вдосконалення вимог до маркування пестицидів і агрохімікатів»

У проекті пропонується внести зміни до Закону України «Про пестициди і агрохімікати» (далі – Закон), відповідно до яких: уточнюється зміст еколого-експертної оцінки матеріалів, поданих для державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів та вимоги щодо маркування пестицидів і агрохімікатів; розширюються повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері діяльності, пов'язаної з пестицидами і агрохімікатами тощо.

Прийняття проекту, на думку суб'єктів права законодавчої ініціативи, «сприятиме мінімізації ризиків негативного впливу пестицидів і агрохімікатів на нецільові об'єкти, у тому числі бджіл; сприятиме зниженню кількості випадків потрапи нецільових об'єктів, у тому числі бджіл; підвищить обізнаність фермерів щодо порядку безпечного застосування пестицидів і агрохімікатів; наблизить законодавство України у сфері поводження з пестицидами і агрохімікатами до окремих вимог законодавства ЄС» (п. 6 пояснювальної записки до проекту).

Проект не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX. Разом з тим, до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік включено проект Закону «Про вдосконалення державного регулювання обігу і розміщення на ринку пестицидів та добрив» (п. 83). Очікуваними результатами та показниками у разі прийняття акта є удосконалення правового регулювання у сфері поводження із пестицидами і агрохімікатами. Відповідальними за розробку проекту визначено Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Комітет з питань аграрної та земельної політики Верховної Ради України;

термін подання до Верховної Ради України - лютий 2021 року. До Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16.06.2020 № 689-IX, також був включений проект Закону «Про вдосконалення державного регулювання обігу і розміщення на ринку пестицидів та добрив» (п. 141).

Головне управління, розглянувши проект у стислий термін, вважає за доцільне висловити щодо його змісту наступні зауваження та пропозиції.

1. Статтю 7 Закону пропонується «після частини третьої доповнити новими частинами» (ч.ч. 4-6), згідно з якими: еколого-експертна оцінка матеріалів, поданих для державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів, включає оцінку їх екологічної небезпечності для нецільових об'єктів, у тому числі бджіл (ч. 4); перелік нецільових об'єктів для перевірки безпечності пестицидів і агрохімікатів відповідної групи під час здійснення відповідної еколого-експертної оцінки затверджується Кабінетом Міністрів України; оцінка екологічної небезпечності пестицидів і агрохімікатів для нецільових об'єктів, у тому числі бджіл, здійснюється відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Водночас звертаємо увагу, що відповідно до чинної ч. 3 цієї статті «обов'язковою умовою державної реєстрації пестицидів та агрохімікатів є наявність відповідної документації щодо їх безпечного застосування, включаючи ... позитивну *еколого-експертну оцінку матеріалів, поданих для реєстрації пестицидів та агрохімікатів...*». При цьому, відповідно до п. 3 Порядку проведення еколого-експертної оцінки матеріалів, поданих для реєстрації пестицидів і агрохімікатів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 № 312 «еколого-експертна оцінка матеріалів проводиться ... з метою перевірки реєстраційних матеріалів на відповідність вимогам щодо біологічної ефективності препарату, його безпечності для навколишнього природного середовища, зокрема впливу препарату певної групи на нецільові об'єкти природної екосистеми згідно з переліком (додаток 1) підготовки рекомендацій щодо умов та обмежень у застосуванні препарату та можливості його реєстрації чи перереєстрації». У Переліку нецільових об'єктів для перевірки безпечності препарату певної групи (Додаток 1 до Порядку) серед таких нецільових об'єктів (наприклад, риби, водорості, птахи тощо) передбачаються у тому числі й бджоли. Тому, на думку Головного управління, дискусійним є питання встановлення у Законі ще окремих вимог щодо еколого-експертної оцінки матеріалів, поданих для державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів, «яка включає оцінку їх екологічної небезпечності для нецільових об'єктів, у тому числі бджіл», що пропонується у проекті, оскільки відповідне питання вже врегульовано у Законі та на підзаконному рівнях.

2. Згідно із новою редакцією ч. 2 ст. 10 Закону «кожна товарна одиниця пестициду і агрохімікату, крім тих, що використовуються для державних випробувань та/або наукових досліджень, повинна супроводжуватися *етикеткою...*». При цьому, у новій ч. 3 цієї статті передбачено, що на етикетці кожної товарної одиниці пестициду і агрохімікату обов'язково зазначаються: порядок їх застосування із зазначенням культур і об'єктів, для оброблення яких їх призначено, способів, норм і кратності використання, термінів очікування до збору врожаю та виходу на оброблені ділянки (для пестицидів); заборони та обмеження щодо їх застосування, встановлені, у тому числі, за результатами проведення оцінки екологічної небезпечності для нецільових об'єктів, у тому числі бджіл; умови зберігання, способи та порядок їх знешкодження; заходи безпеки під час роботи, транспортування і зберігання та ін.

На думку Головного управління, сумнівною є можливість розміщення усього обсягу зазначеної вище інформації на «етикетці» кожної товарної одиниці пестициду та агрохімікату. Вважаємо, що чина редакція ч. 2 ст. 10 Закону, відповідно до якої «кожна товарна одиниця повинна супроводжуватися *рекомендацією* щодо її застосування із зазначенням культур та об'єктів, для оброблення яких призначено пестициди і агрохімікати...» більш точно регулює відповідні суспільні відносини. Окрім того, зазначена чинна норма стосується кожної товарної одиниці пестицидів і агрохімікатів, що використовуються в Україні, без винятків для «тих, що використовуються для державних випробувань та/або наукових досліджень», що пропонується у проекті, чим створюються додаткові ризики для життя та здоров'я людей і довкілля в цілому.

Звертаємо також увагу на неузгодженість між собою ч.ч. 2 та 3 ст. 10 Закону (у редакції проекту). Так, у ч. 2 передбачається, що вимоги до змісту етикетки товарної одиниці пестициду і агрохімікату *затверджуються* центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Натомість, у ч. 3 визначається перелік інформації, який обов'язково має зазначатися на етикетці.

3. Відповідно до п. 2 пояснювальної записки до проекту його метою є удосконалення правового регулювання у сфері поводження із пестицидами і агрохімікатами, враховуючи необхідність: «наближення законодавства України до законодавства ЄС, зокрема до положень Регламенту (ЄС) № 1107/2009». Однак звертаємо увагу на те, що вказаний Регламент (ЄС) № 1107/2009 Європейського парламенту і Ради від 21.10.2009 щодо розміщення на ринку засобів захисту рослин і скасування директив Ради 79/117/ЄЕС та 91/414/ЄЕС¹ (далі – Регламент) регулює більш широкий комплекс питань у сфері засобів

¹ Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market and repealing Council Directives 79/117/EEC and 91/414/EEC : URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02009R1107-20190715>

захисту рослин (далі – ЗЗР), серед яких - встановлення правил щодо затвердження продукції ЗЗР в промисловій формі і розміщення її на ринку, використання та контролю такої продукції (ч. 1 ст. 1), які не охоплюються проектом. Водночас у проекті повною мірою не враховуються положення ст. 65 «Маркування» Регламенту, відповідно до ч. 1 якої маркування ЗЗР повинно включати вимоги Директиви 1999/45/ЄС щодо класифікації, маркування і упаковки, однак у супроводжуючих до проекту документах немає посилання на вказану Директиву.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Я. Салміна

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/126256 від 12.04.2021

473083